

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprises) และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises) ถือเป็นหัวใจหลักในการเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยสามารถสร้างรายได้และการว่าจ้างงาน ยกกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิต อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศในระยะยาว จากการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) ต่อหัวและความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ (purchasing power parity - PPP) ซึ่งในปี 2558 ประเทศไทยมีวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2558) จำนวน 72,911 ราย วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสิ้น 2,736,744 ราย โดยร้อยละ 99.60 เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม การจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 77.86 ของการจ้างงานรวมของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (gross domestic product) ของวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 42.35 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 28.40 ของมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558: น.4-40) แต่ปัญหาใหญ่ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนคือขาดการวางแผนธุรกิจที่ดี จึงทำให้ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนหลายแห่งไม่สามารถเติบโตได้ตามเป้าวัตถุประสงค์ ขาดศักยภาพในการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ไม่มีทิศทางดำเนินงานที่ชัดเจน

แผนธุรกิจที่ดีนั้นเปรียบเสมือนแผนที่นำทางธุรกิจไปสู่ความสำเร็จตามเป้าวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ได้กำหนดเอาไว้ นอกจากนี้แผนธุรกิจที่ดีจะสามารถลดความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจ ช่วยให้ธุรกิจนั้นสามารถดำเนินกลยุทธ์ได้ตามกรอบการดำเนินงาน แผนธุรกิจที่ดียังสามารถดึงดูดนักลงทุนให้มีความสนใจที่จะลงทุนในธุรกิจซึ่งจะทำให้เกิดการเติบโตแบบก้าวกระโดดของธุรกิจ โดยจากนโยบายประเทศไทย 4.0 มุ่งเน้นให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วที่มีฐานะร่ำรวย (high income countries) ได้นั้น ผู้ประกอบการในประเทศจะต้องสามารถสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยี เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เพิ่มมูลค่าของสินค้าได้ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559) ซึ่งจากข้อมูลการรายงานสภาพเศรษฐกิจโลกของธนาคารโลกในปี พ.ศ. 2559 พบว่า มีประเทศยากจนที่พัฒนามาเป็นรายได้ปานกลางมีจำนวนมาก แต่ประเทศที่พัฒนาจากระดับรายได้ปานกลางมาเป็นประเทศร่ำรวย กลับมีไม่มากนัก เนื่องจากติดกับดักของของประเทศรายได้ปานกลางโดยประเทศเหล่านี้ประสบความล้มเหลวในการสร้างนวัตกรรมที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กและวิสาหกิจชุมชน (World Bank, 2016) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวันและเกาหลีใต้ สามารถเปลี่ยนจากประเทศรายได้ปานกลางขึ้นมาเป็นประเทศฐานะร่ำรวยได้ (Hansson, 2016) ซึ่งวิสาหกิจชุมชน

ในหลายประเทศนั้นสามารถทำได้ผ่านการระดมทุนสาธารณะ (Crowdfunding) ที่เป็นการระดมทุนจากประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่นักลงทุนโดยตรงและลงทุนในจำนวนน้อย โดยใช้ช่องทางออนไลน์เป็นทางเลือก โดยผู้ประกอบการจะต้องเสนอไอเดียของโครงการผ่านทางแผนธุรกิจ

สืบเนื่องจากชุดโครงการวิจัยการศึกษากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนและการนำไปใช้ประโยชน์ของประชาชนในชุมชน กรณีศึกษาชุมชนเข้มแข็งจังหวัดสมุทรปราการ (พรศิริ กองนวลและคณะ, 2559) ที่แนะนำและให้ข้อมูลกับทางคณะผู้วิจัย จึงได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาพูดคุยเบื้องต้น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนบางพลีปูนฉาบเคคูพาง ดังนั้นเพื่อให้ผลงานวิจัยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและมีความรู้ในเรื่องของแผนธุรกิจ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจต่อไปซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบแผนธุรกิจที่ดีและเหมาะสมกับธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง เพื่อให้ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง มีการดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของธุรกิจลดโอกาสความเสี่ยงทางธุรกิจและเชิญชวนนักลงทุนให้ความร่วมลงทุนเพื่อขยายธุรกิจต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านต่างๆ ในการจัดทำแผนธุรกิจวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง
- 1.2.2 ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร	วิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง
1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา	ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง
1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่	อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา	ศึกษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2560 ถึงเดือนธันวาคม 2561

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 แผนธุรกิจ (Business Plan) หมายถึง ข้อกำหนดที่เป็นเครื่องมือในการดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบของการเงิน วิธีบริหารจัดการ ระยะเวลาของธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปูนฉาบเคคูพาง

1.4.2 วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise) หมายถึง กิจการของชุมชนบางพลีที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้า

1.4.3 เดคูพาจ (Decoupage) คืองานศิลปะประดิษฐ์เพื่อการตกแต่งแขนงหนึ่ง โดยใช้วิธีการฉีกกระดาษที่ตัดเป็นรูปร่างต่างๆลงบนพื้นผิววัสดุ แล้วเคลือบเงาด้วยวาร์นิชหลายชั้นของวิสาหกิจชุมชนบางพลี ปุณนิภาเดคูพาจ

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 ผลการวิจัยได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 วิสาหกิจชุมชนมีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาแผนธุรกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี